

Dosarul nr. 3r-36/2023
2-20112812-01-3r-10022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Clima)

DECIZIE

01 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Andrei Stefciuc,
în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată
depusă de Andrei Stefciuc împotriva Inspectoratului General de Poliție al Ministerului
Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ
individual defavorabil, restabilirea în funcție și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a declarat inadmisibil apelul depus de Andrei Stefciuc, reprezentat de avocatul Petru
Ursu împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 14 septembrie 2020, Andrei Stefciuc a depus cerere de chemare în judecată,
în procedura contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului General de Poliție
al MAI al RM privind contestarea actului administrativ individual defavorabil,
restabilirea în funcție și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a
respins cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Stefciuc.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 21 aprilie 2021, Andrei
Stefciuc, reprezentat de avocatul Petru Ursu a depus apel nemotivat împotriva
hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea
hotărârii contestate cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea acțiunii.

Prin încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat
inadmisibil apelul depus de Andrei Stefciuc, reprezentat de avocatul Petru Ursu
împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 24 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d.134), Andrei Stefciuc a
depus recurs împotriva încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,
solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate
cu adoptarea unei decizii prin care să fie soluționată transmiterea cauzei în instanța de
apel la etapa de primire a cererii și acordarea unui termen rezonabil pentru prezentarea
apelului motivat.

În motivarea cererii de recurs, indică că încheierea contestată nu a recepționat-o, nu i-a fost adusă spre notificare nici recurentului și reprezentantului acestuia avocatul Petru Ursu și nici nu a cunoscut despre emiterea ei.

Suplimentar menționează că încheiere instanței de apel, nu corespunde stării reale de fapt și nu există nici un temei de a cataloga această concluzie eronată deja ca nedepunere în termen a motivării apelului, or, acest lucru a fost imposibil de realizat din moment ce hotărârea motivată a instanței de fond nu a fost adusă la cunoștință recurentului și reprezentantului, care nici nu au cunoscut despre existența cererii unui anumit termen sau termen limită de depunere a apelului motivat până la 19 iulie 2021 indicat în încheierea de recurs.

În acest sens indică că Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în calitate de instanța de fond nu a depus diligența necesară pentru a asigura informarea lui Andrei Stefciuc sau a reprezentantului său cu hotărârea motivată integral.

Iar, Curtea de Apel Chișinău, fără a verifica dacă justițiabilii au fost informați cu hotărârea integrală (motivată) a instanței de fond, fără a asigura participarea părților în ședința de judecată dispusă și îngăduind lui Andrei Stefciuc posibilitatea de a prezenta argumente asupra rapoartelor deduse judecării, a emis nefondat și arbitrar încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Andrei Stefciuc, reprezentat de avocatul Petru Ursu împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 10 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat prin intermediul poștei electronice pentru Notificare în adresa intimatului Inspectoratul General de Poliție al MAI al RM, copia recursului depus de Andrei Stefciuc, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexată la materialele cauzei. (f.d. 141)

Prin referința depusă la data de 28 februarie 2023 Inspectoratul General de Poliție al MAI al RM a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Andrei Stefciuc ca tardivă și neîntemeiată.

Examinând recursul depus de Andrei Stefciuc, în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea cu privire la repunerea în termen a recursului este neîntemeiată, prin urmare recursul este inadmisibil, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Potrivit art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Potrivit art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite 3 neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Totodată, în sensul art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 233 din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ reglementează condițiile de formă și conținut față de cererea de apel și prin urmare față de cererea de recurs.

De asemenea, prin prisma dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. d) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ coroborate cu prevederile art. 241 alin. (3) și art. 242 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.

Concomitent, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se

subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Conform art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, rezultă că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, reieșind din prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din actele cauzei rezultă că, prin încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Andrei Stefciuc, reprezentat de avocatul Petru Ursu împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelul a fost depus peste termenul prevăzut de lege.

Tot, din actele cauzei rezultă că Curtea de Apel Chișinău, în baza art. 97 alin. (3), lit. c) din Codul administrativ, a ales forma de notificare a încheierii din 20 octombrie 2021, prin poștă cu scrisoare recomandată, expediind-o apelantului Andrei Stefciuc la adresa indicată în cererea de apel. (f.d. 194, vol.II)

Conform avizului de recepție Nr. DSXXXXXXXXXAS, plicul ce conținea încheierea instanței a fost returnat instanței de apel cu mențiunea „nereclamat”, la data 17 decembrie 2021, anexat la materialele cauzei (f.d.123/124).

Astfel, instanței de recurs îi revine obligația de a face claritate în privința notificării încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cazul când aceasta nu a fost reclamată de către destinatari.

În conformitate cu art. 103 lit. a) și b) din Codul administrativ dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuința sa, în spațiile sale de activitate sau într-o instituție comunitară în care locuiește, înscrisul poate fi notificat: a) în locuința acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuiește permanent acolo; b) în spațiile de activitate ale acesteia – unei persoane angajate acolo.

Conform art. 104 alin. (1) din Codul administrativ dacă notificarea nu poate fi efectuată conform art.103 lit. a) sau b), înscrisul de notificat poate fi introdus într-o cutie poștală ce aparține locuinței sau spațiilor de activitate ale persoanei care urmează a fi notificată sau într-un dispozitiv asemănător pe care aceasta l-a instalat pentru recepționarea poștei și care în mod obișnuit este potrivit pentru o păstrare sigură. Persoana care efectuează notificarea menționează data notificării pe plicul înscrisului de notificat.

Totodată, din conținutul art. 105 alin. (1) și alin.(2) din Codul administrativ rezultă că dacă notificarea nu poate fi efectuată în locuința destinatarului în temeiul

art. 103 lit. a) și b) sau prin introducerea înscrisului într-o cutie poștală ce aparține locuinței sau într-un dispozitiv asemănător pe care aceasta l-a instalat pentru recepționarea poștei și care în mod obișnuit este potrivit pentru o păstrare sigură prevăzut la art. 104, înscrisul care urmează a fi notificat poate fi depus la oficiul poștal în a cărui circumscripție se află locul notificării. Despre depunerea înscrisului la oficiul poștal se întocmește o înștiințare scrisă, care se atașează la ușa locuinței persoanei ce urmează a fi notificată. Înștiințarea trebuie să conțină data atașării, denumirea și adresa oficiului poștal la care se depune înscrisul de notificat, precum și date despre durata termenului de păstrare și începutul curgerii acestuia.

La acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că dispoziții similare sunt prevăzute și la pct. 82 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr.1457 din 30 decembrie 2016 potrivit cărora trimerile poștale (scrisori) cu mențiunea „Predarea în mână proprie”, „Citație” sau „Înștiințare”, se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

Avizul de sosire potrivit pct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 este un formular, prin care destinatarul trimiterii poștale este invitat să se prezinte la oficiul poștal pentru a o ridica.

Analizând informația ce se conține pe plicul poștal însoțit de avizul recomandat DSXXXXXXAS rezultă că „trimitere nereclamată”, deoarece la 17 noiembrie 2021, la 23 noiembrie 2021, la 30 noiembrie 2021 și la 07 decembrie 2021 destinatarul Andrei Stefciuc, lipsea, fiind lăsate avize de sosire pentru a se prezenta la oficiul poștal și a ridica trimiterea poștală, care prin prisma pct. 101 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice, din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poștal de destinație.

La 12 decembrie 2021 scrisoarea adresată lui Andrei Stefciuc a fost returnată oficiului de livrare Chișinău MD-2035 a ÎS „Poșta Moldovei” și respectiv la 17 decembrie 2021 returnată instanței de apel cu mențiunea „nereclamat”.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în contextul în care notificarea a fost returnată instanței de apel, deoarece nu a fost reclamată, urmează a fi aplicate prevederile aliniatului 3 al articolului 105 din Codul administrativ, potrivit cărora înscrisul se consideră notificat odată cu atașarea înștiințării scrise.

Totodată, potrivit datelor de pe pagina oficială web a Curții de Apel Chișinău, www.cac.instante.justice.md, încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost publicată la data de 02 noiembrie 2022.

Astfel, referitor la cererea cu privire la repunerea în termenul de depunere a recursului completul specializare reține ca fiind relevante prevederile art. 244 alin. (2) din Codul administrativ coroborate cu art. 237 alin. (1) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ, care stipulează că dispozițiile art. 65 alin. (1) și (2) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de recurs și în termenul de prezentare a motivării recursului.

La rândul său, art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ statuează că dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

La aspectul dat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că încheiere contestată nu a recepționat-o și nu i-a fost adusă spre notificare, aflând despre existența acesteia abia la data de 11 ianuarie 2023, când a făcut cunoștință cu materialele cauzei.

Or, materialele dosarului cert atestă faptul că Andrei Stefciuc nu a solicitat ridicarea de la oficiul poștal Chișinău - MD-2035 a ÎS „Poșta Moldovei” a plicului cu încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care a fost expediată de către instanța de apel la adresa de domiciliu indicată în cererea de apel, adresă care se regăsește și în antetul cererii de chemare în judecată. (f.d.3)

Iar, referitor la argumentul recurentului precum că reprezentantul său nu a cunoscut despre emiterea ei, aflând despre existența acesteia abia la data de 19 ianuarie 2023, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat deoarece instanța de apel a publicat la data de 02 noiembrie 2022 pe portalul www.cac.instante.justice.md, încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Respectiv, reclamantul Andrei Stefciuc și avocatul Petru Ursu au avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință de încheierea instanței de apel, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată pentru a-și valorifica dreptul de a prezenta recursul în interiorul termenului legal prevăzut la art.242 din Codul administrativ.

Or, avocatul Petru Ursu fiind o persoană abilitată și calificată, conform art.1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, urma să fie cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, și trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului în conformitate cu art.242 din Codul administrativ. Ca și consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art.243 alin.(1) lit. a) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

La caz, se constată că instanța de apel a întreprins toate măsurile legale ce se impun pentru a comunica actul procedural tuturor participanților la proces, inclusiv recurentului.

În plus, se va menționa că părțile în proces trebuie să fie diligente, să se informeze de soarta dosarului intentat la solicitarea acestora și să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Însă, ignorând prevederile legale ce guvernează procedura de exercitare a căii de atac în ordine de recurs în Secțiunea I, la 24 ianuarie 2023 prin intermediul oficiului poștal Andrei Stefciuc a depus recurs împotriva încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău. Mai mult, faptul omiterii termenului de depunere a recursului este recunoscut de recurent, ori prin recursul depus aceasta a solicitat repunerea în termenul de procedură, nemotivând însă nicicum omiterea termenului, motiv pentru care cererea de repunere în termen urmează a fi respinsă.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

În susținerea opiniei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că recursul nu a fost depus în termenul prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 243 alin.(1) lit. a) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de Andrei Stefciuc.

În conformitate cu articolele 65, 193, 230, 242, 243 alin. (1) lit. a) și alin.(2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge cererea lui Andrei Stefciuc cu privire la repunerea în termenul de depunere a recursului.

Se declară inadmisibil recursul depus de Andrei Stefciuc împotriva încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Stefciuc împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcție și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru